

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 40	Utkommer hver måned	Januar 1934	Utgiver og redaktor: Sogneprest Slaattelid Davik	5. årg.
--------	---------------------	-------------	--	---------

Bøn.

Kjære himmelske far, du hev vore nådig mot oss i året som gjekk, det sannar vi i audmjukskap og med takksemd. No vil vi gå inn i det nye år saman med deg. Lat det verta eit år under di velsigning. Verna folket vårt og kyrkja di, opplys dei styrande, både dei verdslege og dei åndlege so dei styrer etter dine bod og ærar ditt ord. Meneske lever ikkje berre av brød, men av kvart ord som gjeng ut av din munn. Av det vil vi alle leva, og på det vil vi alle døy, og trøysta oss til ditt ord i tid og æva. Amen.

Lovprisning.

Solglans som skjelv yver sumarblå kveld,
vindsus i lauvrike dalar,
hekker som syng millom blommar og lyng,
bårør som voggar og skvalar,
tusund av tonar frå heid og hav
lovar vår Herre som livet gav.

Fossar som fell i dei flogbrate fjell,
elvar som fløymer i lider,
tindar og urd, all den fagre natur
tonar til ævlege tider:

Alt som er skapt av vår Gud var godt,
heilag, ja heilag er høgheims drott.

Lovsongen skjelv imot sumarblå kvelv:
Makti frå myrkheimen tapte!
Æveleg ros for kvar strime ljøs
stige mot Gud frå det skapte!
Lov då din Gud yver gråt og grav,
Han som og æveleg liv deg gav!

Nynorsk salmebok.

Bekymre eder ikke.

Sørg ikke for den dag imorgen,
men la hver dag ha nok med sin
egen plage.

Matt. 6. 34.

Sørg ikke for den dag imorgen, hermed vil ikke Herren si oss at vi ikke skal se inn i fremtiden med forventning om det salige håp, hans rikes komme på jord. Han vil ikke forby oss den hellige fremtidslengsel som ikke gir sig til ro i den nærværende verden, men søker det fullkomne som er oven-til. Men de unyttige, fruktesløse bekymringer vil han forby oss, frykten for de uvisse plager, som morgendagen muligens kan bringe. Denne frykt lammer så ofte menneskets kraft og gjør oss uskikket til å opfylle det som plikten og samvittigheten krever av oss både i tiden og i øieblikket. Sørg ikke for den dag i morgen, men la hver dag ha nok med sin egen plage; for således som hver dag har sin plage, således lever jo også Guds forsyn hver dag, således viser jo Guds forsyn oss hver dag nye hjelpekilder, nye midler, nye veier. Og som hver dag har sin plage, således gir jo Kristus hver dag nye nådegaver, nye krefter, ny trøst fra det himmelske rike.

Når da hver dag har sin egen uforutsette plage, så lenge vi befinner oss i vår prøvelses stand, så har også hver dag sin egen hjelp, sin egen trøst, like uforutsett, men like sikker; for vi er aldri forlatt av Gud, når vi ikke forlater ham. Det blir ikke alltid som vi har utregnet, det går ikke alltid etter våre ønsker. Men hvordan det enn går, så er det vår sak å utføre samvittighetsfullt og nøie det som Gud har satt oss til. Det øvrige er Guds egen sak. Kom i hu dette og gjør ditt arbeid med lyst og iver! Annet har du

ikke å gjøre. Når du rett har nyttet dine krefter og din tid, så begynner den høiere hjelp. Når du med alle tillatelige midler har sørget for dem som er gitt dig, og ikke mer kan sørge for dem, så tar den store Fader dem i sin varetekt. Når du kjærlig og trofast på enhver måte har søkt å gjøre alt du kan for dem, og tilsist finner din omhu for dem utilstrekkelig, da har du i et fredfullt hjerte den trøsterike forsikring at hvad der enn skjer, så er det Guds vilje og derfor det beste. Når bare du, kort og godt, alltid tenker på hvad som hviler på ditt ansvar og gjør det som står i din makt, så kan du trygt kaste all din sorg på Herren og tillitsfullt avvente hvad han i sin visdom og nåde vil gjøre. —

Efter biskopene *Mortensen og Wallin.*

Våre døde.

25. nov.: Julie Bernstdr. Midthjell, kona til Kristen P. Midthjell, f. 1910 i Breim; brystsjukdom.
 3. des.: Berte Rasmusdr. Berstad, ug. tenar; f. 1853 på Berstad; alderdom.
 28. des.: Einar Johnssen Elde, g. gbr., f. 1898 på Elde; ulukka.
 9. jan.: Simon Noessen Eldevik, g. gbr., f. 1855, drukningsulukka.

Søk det som er deruppe, der Kristus sit ved Guds høgre hand.

Kol. 3, 1.

To kongeriker

Ca. 5 km. sydøst for Betlehem, viser der sig over de nøkne bolgelignende hauer en større høide med en flat topp, som en avstumpet kjegle. Her bygget Herodes den Store en borg som kaltes Herodium, og ved foten et fornøielsespallass som han kalte Herodia. Marmorhaller, rikelig dekorert med skatter fra Østen, en dam med klart vann som hadde sin kilde mange kilometer borte, haver hvor alle slags blomster vokste. Alt sammen gjorde at stedet fikk navnet Paradis. Hit pleiet Herodes å begi sig for å hvile fra sitt liv ved hovedsetet i Jerusalem, og her skal han også være blitt begravet. Tradisjonen forteller at da nogen reisende den heligenatt, efter at de var blitt nektet adgang til

det eneste vetshus i den lille landsby Betlehem, tilsist hadde funnet tilflukt i en hule som bruktes til stall, så kom den store konge, for hvem så mange skalv, i et lystig ridetog forbi landsbyen til sitt nybyggede pallass, omgitt av tjenende menn og kvinner fra sitt hoff. Mens Guds sønn i all stillhet blev lagt i en krybbe, idet bare nogen hyrder visste om ham, moret den mektige Herodes sig sammen med sine hofffolk i den glimrende by nogen kilometer borte, sikker i sin makt og storhet. Hvor var kongeherligheten, hvor var storheten å finne? På den dag vilde nok få ha nølet når de skulde velge mellem den lille landsby av bønder og gjetere, og kongens glimrende pallass. I dag er 1900 år gått. Det sted hvor den simple stall stod er blitt forskjønnnet gjennom mange år med en stor kirke omgitt av talløse andre helligdommer og forsamlingshus. Hit, på den samme natt kommer tusener av mennesker fra alle verdens kanter for å knele ned i ydmyghet hvor barnet engang lå, og de millioner som ikke kan komme dit utgjør en endeløs skare jorden rundt, som synger englenes lovsang: Ære være Gud i det høieste, — et evig gledesbudskap.

Og idag, der hvor Herodes' pallass stod i sikkerhet og trygghet, finnes neppe spor igjen av dets tidligere herlighet. Ørkenens nøkenhet er kommet istedetfor pallassets haver, og det eneste levende er et spcidende krypdyr på en fallen søile. Og med sprogets forunderlige ironi kaller nomaden ennu stedet for Paradiset, der hvor han er sunket ned i glemsel som satte sin tillit til jordisk glans og ære.

Men i landsbyen, kalt efter det gamle Betlehem, »brødets hus«, blir den hungrige fremdeles mettet med livets brød.

Fra engelsk.

Notisar.

Gudstenester:

- Sundag, seksagesima, 4. febr., Rugsund.
 Fastelagssundag, 11. febr., Davik.
 1. sundag i fasta, 18. febr., Aalfot.
 2. sundag i fasta, 25 febr., Rugsund.
 3. sundag i fasta, 4. mars, Davik.
 Midfaste sundag, 11. mars, Totland.

Kyrkjeleg statistikk for 1933:

	Davik	Rugsund	Aalfot	Ialt
Fødde	21	36	7	64
Derav uekte	0	0	0	0
Døypte	16	38	9	63
Konfirmera	18	25	5	48
Vigde i Davik	7	7	1	15
Vigde andre stader	4	6	2	12
Jordfesta	12	16	2	30

Talet på altargjestar var i 1933 tilsaman 1565, derav i Davik 404, i Rugsund 1056 og i Aalfot 120.

Til Davik sjukerøkerlag er innkomne: Berle 9 kr. ved Maiblomen. Torheim 5 kr., Haus 6 kr., Rimstad 10 kr. Basarar: Kjølisdal kr. 140.00, Maurstad og Rimstad kr. 102.86. Medlemspengar: Rimstad kr. 33. Offer i Totland kr. 24.10.

Val av sokneråd. I Davik vart avgjeve 54 røyster. Til medlemmer vart valde: 1. Gbr. Johannes Hundeide med 54 røyster. 2. Lærar H. Aardalsbakke 54 r. 3. Gbr. Alfred Humborstad 53 r. 4. Gbr. Rasmus P. Daviknes 50 r. 5. Gbr. Rasmus R. Ervik 49 r. 6. Gbr. Martinus N. Dombestein 49 r. 7. Gbr. Jonas Eikås 47 r. 8. Gbr. Knut Horn 46 r. — Til varamenn vart valde: 1. Kyrkjesongar R. R. Daviknes 45 r. 2. Gbr. Hilmar Kjøllesdal 40 r. 3. Gbr. Ole Wiik 39 r. 4. Gbr. Kristen M. Frimannslund 29 r. — Dinest hadde P. H. Endal 9 røyster, P. Drageset, Jonas Horn og Henrik Daviknes 5 r., Matias B. Eikås 4 r., Kristen P. Askeland, lærar J. Hatlegjerde, Peder R. Bøen, Alfred Lund, Kristofer Elvebakke, Anders Bjørkelo, Lars Etterdal 2 r., Lars Hevoll, Alfred Myrvang, Johan Frimannslund, Samson Etterdal og Reinert Hausle kvar 1 røyst.

I Rugsund var det 24 som røysta og i Totland 30, tilsaman 54 røyster. Til medlemmer vart valde: 1. Gbr. John Rundshaug 53 røyster. 2. Handelsmann S. Dybedal 53 r. 3. Lærar S. Husevåg 53 r. 4. Gbr. Kristian Hunskaar 53 r. 5. Lærar L. Førde 53 r. 6. Gbr. Ivar B. Risa 53 r. 7. Severin Lofnes 53 r. 8. Kyrkjesongar O. Hausle 52 r. 9. Handelsmann Karl Haugland 52 r. 10. Gbr. Ragnvald Holveik 52 r. — Til varamenn vart valde: 1. Kyrkjesongar O. Aurvoll 50 r. 2. Lærar P. Torheim 50 r. 3. Gbr. Johan J. Oldeide 49 r. 4. Josef Elde 48 r. 5. Martin Nore 45 r. — Dessutan hadde Anders P. Nore 2 røyster, Kr. Heggheim 2 r., Alb. Bakke 1 r., Johan Fløtre 1 r., og Elling Botnen 1 r.

Ved soknerådsvalet i Aalfot var oppsett 2 listor, ei ved soknerådet og ei privat ved Ivar Torheim m. fl. Det vart avgjeve 59 røyster, og til medlemmer vart valde: 1. Lærar Reinart Førde 43 r. 2. Gbr. Rasmus O. Myklebust, 43 r. 3. Lærar A. Bruland 38 r. 4. Gbr. Samuel Torheim 38 r. — Til varamenn vart valde: 1. Gbr. Martinus O. Vik 37 r. 2. Gbr. Karl J. Isene 33 r. Vidare hadde Ole A. Isene 20 r., Mons J. Myklebust 18 r., Ivar Torheim, P. Sigdestad, Ole H. Myklebust 16 r., Sigurd D. Isene 14 r., Mons Isene 6 r., Ole O. Myklebust, Karl Orheim 3 r., Hans

Sigdestad 2 r., Lars R. Torheim og Karl K. Sigdestad kvar 1 røyst. — Alle dei valde var på den private lista.

Basarar: Aalfot 1. nov. til heidningmisjonen 130 kr. — Leirgulen 22. okt. til heidningmisjonen 135.59 kr. — Rugsund 3. nov. ved Hauglands kvinneforening 121.65 kr., delt likt millom heidningmisjonen og kinamisjonen. — Bøssepengar til kinamisjonen kr. 17.69. — Maurstad 5. des. til kinamisjonen 93 kr., bøssepengar 61 kr., tils. 154. — Dombestein 2. des. til santalmisjonen 45. — Lefdal 28. des. til sjømannsmisjonen 73.62.

Ofringar: Davik 1. juledag til sjukepleia 66.58 kr. Rugsund, 2. juledag til indre sjømannsmisjonen 63.33. Aalfot 31. des. til sjukepleia 21.75. Totland nyttårsdag til santalmisjonen 39.78.

Kvittering for kontingent: Anna J. Lofnes, August Havnen, Johan Haukedal, Olai Risøen, Jakob Bakke, Peder Grindøy, Anders Vik (Kretsvik), Severin Lofnes, Henrik Daviknes, Kristofer Heggheim, Anne Ekerheim, Peder Kreken, Anton Aase, Anne Seime 2 kr. Rasmine Blålid, Martinus O. Strømmen, Jon Muri, Johan Frimannslund, Anton S. Endal, Mons Askeland, Rasmus O. Myklebust, kyrkjesongar Bruland, Tollef Førde, Ingeborg Klubben, lærar Hunskaar, Albert Bakke, J. Fløtre, Rasmus P. Daviknes 3 kr. — Martinus N. Dombestein 4 kr. — Hans Indredavik 5. — Marta Isene, Didrik Bortne 2.50. — Rasmus Risøen 1. — Ole Vemmålsvik 6.

Dette er innbetalt fyre nyår. Hjarteleg takk til alle.

Kyrkjeorgelet i Davik vart teke i bruk 17. desember.

Gåve til orgelet i Davik: Frå Samson Etterdal kr. 20.51 (for material og arbeid ved innsetjingi).

David sokneråd har valt til formann soknepresten og til næstformann lærar Aarsdalsbakke. Rugsund sokneråd har valt kyrkjesongar Hausle til formann og Karl Haugland til næstformann.

Ved val av bispedømeråd for Bjørgvin vart røysta soleis: I Davik sokneråd fekk J. Grønfur, bladstyrar Lavik, skulestyrar Huseklepp 6 røyster, fylkesmann Seip 5, skulestyrar Birkeland 4, skulestyrar Fotland 2, stortingsmann Hovland 1. — I Rugsund fekk Grønfur, Huseklepp og disponent Hæreid 7, Seip og Birkeland 5, skulestyrar Aksnes 3, skulestyrar Kåle 1. — I Aalfot fekk garvar Danielson, Huseklepp, Hovland og Birkeland 4, Ole Sande og Grønfur 2. — Utfallet av valet for heile bispedømet vart at Lavik, Fotland og Hovland vart medlemmer, Grønfur og Seip varamenn. Geistlegt medlem vart sokneprest Strømme, Voss.

Dette nummer har dessverre vorte forseinka fordi soknepresten har vore permittera. Det meste av det er gjort ferdig av hjelpepresten.

Claus Frimann. II.

I oktober 1780 blev Frimann utnevnt til sogneprest i Daviken. Samtidig med Davik søkte han også på Lesje, Kvikne og vestre Moland, men ønsket dog helst å få Davik hvor han »var kjent av alle og kunde arbeide i embedet med mere frukt,« uaktet kallet var meget litet (233 riksdaler). Han hadde også her sin gamle mor, som var flyttet til Rugsund, efter at alle hennes 4 sønner var ferdige fra Universitetet, og den gamle svigermor var død. Biskop Irgens bemerker i sin innberetning om Davik, at »de fleste sognekall neppe for tiden har den inkomst for hvilken de er ansatte, og så dessuten meget beror på bekjentskap med disse steders og folks besynderlige og for den fremmede uventelige, ja ubehagelige beskaffenhet, skikke og levemåte.« Det var da således et temmelig ringe levebrød Claus Frimann i sitt 34te leveår fikk, og dog må han sies å ha gjort lykke. Han fremla en attest fra biskop Hagerup der omtaler den premie han hadde fått for et dikt. Biskopen hadde ikke hørt ham preke, men Frimann hadde sendt ham en prøvepreken over Rom 5, 2, »hvilket sprog han grundig, ordentlig og oppbyggelig har avhandlet«, så biskopen må gi ham den ros, at han som lærer i kirken dog ikke har gjort det skjønn, men Guds ord som det nødvendige og grundige til sin hovedsak.

Claus Frimanns tiltreden i Davik kan for hans eget vedkommende neppe ha vært nogen idyll. I 15 år hadde han vært forlovet, da han 1781 holdt bryllup med Anne Margrete Meldahl, som nu var 39 år gammel. Det er sikkert at dette skript kostet ham megen overvinnelse. Efter den lange forlovelsestid da han meget sjelden traff henne, kunde nok hans kjærlighet være kjølnet, og det fortelles også, at han fant sin forlovede blottet for all poetisk sans. Det er til hans ære, at han blev henne tro, og ektet henne nu, da hun for flere år siden hadde mistet sin far. Hun blev ham en trofast hustru, var meget god mot de fattige og »landøkonomien blomstret ved hennes konduite«, bemerker biskop Bønn i en visitasprotokoll. Vi kan efter dette gå ut fra at Claus Frimann meget snart kom i gode kår.

Men samtidig ser det ut til å ha foregatt en forandring i hans kristelige holdning. Da han forlot Hans Strøm kunde denne skrive om ham at han hadde »vist så gode prøver av embedsduelighet og geni, at man ikke kan tvile om, han jo fremdeles vil blive vel beredd til evangeliets gjerning og Kristi menighets oppbyggelse«.

Den retroende biskop Hagerup hadde rost hans prøvepreken. I 1780 hadde han i sine »Sange over evangelierne« levert et bidrag til kirkens salmeskatt der kanskje var det beste som var sett siden Brorson gikk bort, og det var unektelig at disse salmer var gjennomtrengt av troens hjertelige varme ikke mindre enn av levende dikterånd. Alt tydet på en prest, som skulde bli til sin menighets oppbyggelse og til velsignelse for hele kirken som salmedikter. Men her forlot Frimann sin første kjærlighet. I 1875 begynte han sin virksomhet som folkeskribent med en samling av »Andaktsøvelser og guddelige tanker til bruk for almuen«. Det er som »almue-sanger« Claus Frimann har vunnet et uforgjengelig navn i vår litteratur, og kritikkerne har kappedes om å rose ham. Men fra kirkelig side må det dessverre konstateres, at det er platt vulgær rasjonalisme som Frimann frembærer for folket. I 1790 utkom »Almuens sanger«. Den fikk vel mere utbredelse enn andaktsøvelsene. Han sier nemlig selv, at almuen holdt hårdnakket fast på sine gamle andaktsbøker, hvorav den mest almindelige var Johan Heitmanns »Besværede sømænds søde sjælero«. Dens naive ukunstlede fromhet var ikke efter rasjonalismens smak, og Frimann vilde nu også gi sjømennene en bedre andaktsbok. Han kalte den »Søecabinet«. Det er fullblods rasjonalisme vi her møter. Kristus er omtrent ikke nevnt. Bare én gang citeres et ord av ham, og han innføres da som »den guddommelige lærer, den største blandt menneskene«. Paulus nevnes som en »høit beskikket lærer« der advarer mot tollsvik (Rom. 13, 7). Bibelsteder bruker han ikke i selve betraktningene, men samler en del tilslutt. 72 er tatt fra det Gamle Testamente, 1 fra det Nye Testamente!

Efter Thrap's »Bidrag«. (Forts.)